

SYLABUS ZAJĘĆ Informacje ogólne

Nazwa ZAJĘĆ: Stomatologia zachowawcza z endodoncją	
Rodzaj ZAJĘĆ	Obowiązkowy
Wydział PUM	Medycyny i Stomatologii
Kierunek studiów	Lekarsko-dentystyczny (KLD)
Specjalność	Nie dotyczy
Poziom studiów	jednolite magisterskie
Forma studiów	stacjonarne/ niestacjonarne
Rok studiów /semestr studiów	IV / semestr VII i VIII
Liczba przypisanych punktów ECTS	10 (semestr VII-5, semestr VIII-6)
Formy prowadzenia zajęć (liczba godzin)	Wykłady 27h, ćwiczenia 171h, seminaria 9h Semestr VII: W: 15h, Ćw: 84h, Sem: 6h Semestr VIII: W: 12h, Ćw: 87h, Sem: 3h
Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się	- zaliczenie na ocenę: ☒ opisowe ☒ testowe ☒ praktyczne ☒ ustne ☐ zaliczenie bez oceny - egzamin końcowy: ☐ opisowy ☐ testowy ☐ praktyczny ☐ ustny
Kierownik jednostki	dr hab. n. med. Ryta Łagocka
Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr n. med. Matylda Trusewicz
Nazwa i dane kontaktowe jednostki	Katedra i Zakład Stomatologii Zachowawczej i Endodoncji al. Powstańców Wlkp. 72, 70-111 Szczecin tel.: 91 466 16 48 e-mail: zstzach@pum.edu.pl
Strona internetowa jednostki	https://www.pum.edu.pl/wydzialy/wydzial-medycyny-i-stomatologii/katedra-i-zaklad-stomatologii-zachowawczej-i-endodoncji
Język prowadzenia zajęć	polski

*zaznaczyć odpowiednio, zmieniając na

Informacje szczegółowe

<p>Cele zajęć</p>	<p>Głównym celem kształcenia jest przygotowanie kompetentnych lekarzy dentyistów do stomatologicznego leczenia osób dorosłych.</p> <p>Szczególny nacisk kładzie się na nabycie przez absolwenta umiejętności myślenia klinicznego, badania podmiotowego i przedmiotowego pacjenta, postępowania diagnostycznego i prowadzenia diagnostyki różnicowej.</p> <p>Przyswojona szczegółowa wiedza na temat prawidłowej budowy, funkcji oraz etiologii, patologii i objawów chorób narządu żucia a także poznanie nowoczesnych technik diagnostycznych i metod leczenia, umożliwi absolwentowi skuteczne postępowanie terapeutyczne w wybranych jednostkach chorobowych jamy ustnej, głowy i szyi u osób dorosłych.</p> <p>Dodatkowo, nabyta umiejętność doboru i wdrażania różnych metod profilaktyki schorzeń jamy ustnej i całego układu stomatognatycznego, szerzenia oświaty zdrowotnej i propagowania wiedzy na temat zachowań prozdrowotnych pozwoli na indywidualne planowanie postępowania profilaktyczno- leczniczego, realizację i ocenę programów dla osób z grupy wysokiego ryzyka próchnicy i innych chorób narządu żucia.</p> <p>Absolwent przyswaja wiedzę na temat wzajemnych powiązań między medycyną ogólną a stomatologią, wpływu chorób ogólnych i metod ich leczenia na postępowanie stomatologiczne oraz nabywa umiejętności rozpoznawania objawów chorób ogólnoustrojowych manifestujących się w jamie ustnej. Podejmuje stosowne stomatologiczne postępowanie lecznicze przed zabiegami operacyjnymi, radioterapią i chemioterapią .</p>	
<p>Wymagania wstępne w zakresie</p>	<p>Wiedzy</p>	<p>Znajomość budowy i funkcji układu stomatognatycznego. Znajomość podstaw i zasad dezynfekcji , sterylizacji i postępowania aseptycznego. Znajomość wyposażenia gabinetu stomatologicznego, działania sprzętu, zastosowania instrumentarium. Znajomość składu, właściwości, przeznaczenia podstawowych grup leków i materiałów stosowanych w leczeniu stomatologicznym. Znajomość podstawowych zasad leczenia ubytków próchnicowego pochodzenia. Znajomość podstawowych zasad leczenia endodontycznego. Znajomość zasad ergonomii i bezpieczeństwa pracy.</p>
	<p>Umiejętności</p>	<p>Pracuje w gabinecie stomatologicznym z uwzględnieniem ergonomii i bezpieczeństwa pracy. Opracowuje i wypełnia ubytki próchnicowe u pacjentów. Opracowuje i wypełnia kanały korzeniowe w zębach fantomowych. Dobiera, zarabia i stosuje odpowiednie materiały i leki.</p>
	<p>Kompetencji społecznych</p>	<p>Nawyki samokształcenia, umiejętność nawiązywania kontaktu z pacjentem.</p>

EFEKTY UCZENIA SIĘ			
lp. efektu uczenia się	Student, który zaliczył ZAJĘCIA wie/umie/potrafi:	SYMBOL (odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku	Sposób weryfikacji efektów uczenia się*
W1	Zna i rozumie postępowania profilaktyczno-leczniczego w chorobach narządu żucia w różnym okresie rozwoju	F.W2	TS, W, S
W2	zna i rozumie objawy, przebieg i sposoby postępowania w określonych chorobach jamy ustnej, głowy i szyi, z uwzględnieniem grup wiekowych	F.W4	TS, W, S
W3	zna i rozumie zasady postępowania w przypadku chorób miazgi i zmineralizowanych tkanek zębów oraz urazów zębów i kości twarzy	F.W5	TS, W, S
W4	zna i rozumie zasady postępowania w przypadku chorób tkanek okołowierzchołkowych	F.W6	TS, W, S
W5	zna i rozumie morfologię jam zębowych i zasady leczenia endodontycznego oraz instrumentarium stosowane w tym leczeniu	F.W7	TS, W, S
W6	zna i rozumie przyczyny powikłań chorób układu stomatognatycznego i zasady postępowania w przypadku takich powikłań	F.W12	TS, W, S
W7	zna i rozumie metody terapeutyczne ograniczania i znoszenia bólu oraz ograniczania lęku i stresu	F.W15	TS, W, S
W8	zna i rozumie zasady znieczulenia w zabiegach stomatologicznych i podstawowe środki farmakologiczne	F.W16	TS, W, S
W9	zna i rozumie profilaktykę chorób jamy ustnej	F.W21	TS, W, S
W10	zna i rozumie zasady postępowania w przypadku chorób tkanek narządu żucia, urazów zębów i kości szczęk	F.W22.	TS, W, S
W11	zna i rozumie specyfikę opieki stomatologicznej nad pacjentem obciążonym chorobą ogólną i zasady współpracy z lekarzem prowadzącym chorobę podstawową	F.W23	TS, W, S
U1	potrafi przeprowadzać wywiad lekarski z pacjentem lub jego rodziną	F.U1	S
U2	potrafi przeprowadzać stomatologiczne badanie fizykalne pacjenta	F.U2	S
U3	potrafi wyjaśniać pacjentowi istotę jego dolegliwości, ustalać sposób leczenia potwierdzony świadomą zgodą pacjenta oraz rokowanie	F.U3	S
U4	potrafi przekazać pacjentowi lub jego rodzinie informacje o niekorzystnym rokowaniu	F.U4	S
U5	potrafi pobierać i zabezpieczać materiał do badań diagnostycznych, w tym cytologicznych	F.U5	TS, W, S

U6	potrafi interpretować wyniki badań dodatkowych i konsultacji	F.U6	TS, W, S
U7	potrafi ustalać wskazania i przeciwwskazania do wykonania określonego zabiegu stomatologicznego	F.U7	TS, W, S
U8	potrafi prowadzić leczenie ostrych i przewlekłych, zębopochodnych i niezębopochodnych procesów zapalnych tkanek miękkich jamy ustnej, przyzębia oraz kości szczęk	F.U8	TS, W, S
U9	potrafi postępować w przypadku wystąpienia powikłań ogólnych i miejscowych podczas zabiegów stomatologicznych i po zabiegach stomatologicznych	F.U9	TS, W, S
U10	potrafi prowadzić bieżącą dokumentację pacjenta, wypisywać skierowania na badania lub leczenie specjalistyczne stomatologiczne i ogólnomedyczne	F.U11	S
U11	potrafi przedstawiać wybrane problemy medyczne w formie ustnej lub pisemnej, w sposób adekwatny do poziomu odbiorców	F.U13	S
U12	potrafi ocenić ryzyko próchnicy z zastosowaniem testów bakteriologicznych i badań śliny	F.U14	TS, W, S
U13	potrafi ustalać leczenie w chorobach tkanek układu stomatognatycznego	F.U15	TS, W, S
U14	potrafi stosować odpowiednie leki w czasie i po zabiegu stomatologicznym w celu zniesienia bólu i lęku	F.U16	S
K1	jest gotów do nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych	K.1.	S
K2	jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta	K.2.	S
K3	jest gotów do przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta	K.3.	S
K4	jest gotów do podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby	K.4.	S
K5	jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K5	S
K6	jest gotów do propagowania zachowań prozdrowotnych	K6	S

Tabela efektów UCZENIA SIĘ w odniesieniu do formy zajęć

lp. efektu uczenia się	Efekty uczenia się	Forma zajęć							
		Wykład	Seminarium	Ćwiczenia	Ćwiczenia kliniczne	Symulacje	E-learning	Inne formy	

1.	F.W2	X	X		X				
2.	F.W4	X	X		X				
3.	F.W5	X	X		X				
4.	F.W6	X	X		X				
5.	F.W7	X	X		X				
6.	F.W12	X	X		X				
7.	F.W15	X	X		X				
8.	F.W16	X	X		X				
9.	F.W21	X	X		X				
10.	F.W22	X	X		X				
11.	F.W23	X	X		X				
12.	F.U1				X				
13.	F.U2				X				
14.	F.U3				X				
15.	F.U4				X				
16.	F.U5	X	X		X				
17.	F.U6	X	X		X				
18.	F.U7	X	X		X				
19.	F.U8	X	X		X				
20.	F.U9	X	X		X				
21.	F.U11		X						
22.	F.U13		X						
23.	F.U14	X	X		X				
24.	F.U15	X	X		X				
25.	F.U16		X						
26.	K.1.				X				
27.	K.2.				X				
29.	K.3.				X				
29.	K.4.				X				
30.	K.5.				X				
31.	K.6.				X				

TABELA TREŚCI PROGRAMOWYCH			
Lp. treści programowej	Treści programowe	Liczba godzin	Odniesienie do efektów uczenia się do ZAJĘĆ
semestr zimowy			
Wykłady:			
TK 01	Organizacja i metody pracy w nowoczesnym gabinecie stomatologicznym w świetle ergonomii.	1	U10
TK 02	Endodoncja minimalnie inwazyjna. Leczenie pulpopatii odwracalnych.	2	W1, W2, W3, W5, W7, W8,U1,U2,U3, U6, U8, U14
TK 03	Etiologia i diagnostyka chorób miazgi i tkanek okołowierzchołkowych.	1	W1, W3, W4, W5, W6, U5, U13
TK 04	Znaczenie długości roboczej w leczeniu endodontycznym. Metody pomiaru.	2	W5, U8
TK 05	Płukanie kanałów korzeniowych.	2	W5, U8
TK 06	Nowoczesne techniki opracowania kanałów korzeniowych.	2	W5, U8
TK 07	Nowoczesne techniki wypełniania kanałów korzeniowych.	2	W5, U8
TK 08	Ponowne leczenie endodontyczne.	1	W4, W5, W6,

			U8, U10, U14
TK 09	Strategie odbudowy utraconych tkanek zęba po leczeniu endodontycznym.	1	W3, U6, U8, U15
TK 10	Resorpcje – diagnostyka i leczenie.	1	W5, U5, U6, U8, U14
Seminaria:			
TK 01	Ustalenie planu profilaktyczno-leczniczego w zależności od indywidualnego określenia ryzyka choroby próchnicowej.	1	W1, W2, W9, U5, U7, U14, U14
TK 02	Etiologia i diagnostyka chorób miazgi.	1	W1, W2, W3, U5, U13
TK 03	Próchnica wtórna. Wskazania do naprawy lub wymiany wypełnień.	1	W3, W6, U5, U6, U8, U10, U11, U14
TK 04	Morfologia jam zębowych a leczenie endodontyczne. Dostęp pierwotny i wtórny.	1	W2, W5
TK 05	Anatomiczne odbudowy bezpośrednie w odcinku przednim i bocznym uzębienia. Postępowanie kliniczne w anatomicznych rekonstrukcjach zmineralizowanych tkanek zęba.	1	W3, U6, U8, U15
TK 06	Znaczenie procedury płukania w dezynfekcji kanału korzeniowego.	1	W5, U8
Ćwiczenia:			
TK 01	Praktyczne zastosowanie nabytej wiedzy teoretycznej w trakcie ćwiczeń klinicznych u pacjentów.	84	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, W10, W11 U1, U2, U3, U4, U5, 6, U7, U8, U9, U10, U11, U12, U13, U14, K1, K2, K3, K4, K5, K6
Semestr letni			
Wykłady:			
TK 01	Endodontyczne stany nagłe.	1	W1, W4, W5, U5, U6, U8, U14
TK 02	Powikłania w leczeniu endodontycznym.	1,5	W4, W5, W6, W9, W10, W11, U5, U10, U14
TK 03	Zespoły endo-perio.	1	W1, W4, W5, W11, U5, U6, U8, U14
TK 04	Kliniczne aspekty, wykrywanie i eliminacja ognisk zakażenia.	1	W4, W6, W11, U5, U6, U7, U8, U10, U14
TK 05	Chirurgiczne zabiegi w leczeniu kanałowym.	1	W4, W5, W6, W7, W8, W9, W10, W11 U6, U8, U10, U14
TK 06	Klasyfikacja i postępowanie w przypadkach urazów zębów u dorosłych.	1	W3, W5, W7, W8, U5, U6, U8, U14

TK 07	Złamania podłużne zębów u dorosłych.	1	W3, W5, U5, U6, U8, U14
TK 08	Postępowanie stomatologiczne u pacjenta z chorobami ogólnoustrojowymi.	2	W1, W2, W4, U5, U6, U8, U14
TK 09	Jatrogenia w stomatologii, błędy i powikłania w leczeniu stomatologicznym.	1	W5, W6
TK 10	Endodoncja regeneracyjna.	1,5	W4, W5, U6, U8
Seminaria:			
TK 01	Przebarwienia zębów żywych i leczonych endodontycznie. Metody ich wybielania.	1	W3, U6, U8, U10, U15
TK 02	Diagnostyka, zapobieganie, plan profilaktyczno-leczniczy pacjenta z ubytkami erozyjnymi i abrazyjnymi. Metody leczenia ubytków niepróchnicowego pochodzenia.	1	W1, W2, W3, W7, W8, U6, U7, U8, U14
TK 03	Ogniska zakażenia, antybiotykoterapia w endodoncji.	1	W4, W6, U5, U6, U7, U8, U10, U14
Ćwiczenia:			
TK 01	Praktyczne zastosowanie nabytej wiedzy teoretycznej w trakcie ćwiczeń klinicznych u pacjentów.	87	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, W10, W11 U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, U8, U9, U10, U11, U12, U13, U14 K1, K2, K3, K4, K5, K6

Normy procedur wymagane do zaliczenia roku:

12 wykonanych samodzielnie,
3 zęby z zakończonym leczeniem endodontycznym

Zalecana literatura:

Literatura podstawowa

1. Endodoncja wieku rozwojowego i dojrzałego. Autor: Maria Barańska-Gachowska, red. Lidia Postek-Stefańska. Wyd. 2021
2. Stomatologia zachowawcza z endodoncją. Zarys kliniczny. Zbigniew Jańczuk, Urszula Kaczmarek, Mariusz Lipski. Wyd. 2014
3. Kariologia współczesna. Postępowanie kliniczne. Danuta Piątowska. Wyd. 2009
4. Współczesna endodoncja w praktyce. Bolesława Arabska-Przedpeńska, Halina Pawlicka. Wyd. 2012

Literatura uzupełniająca

1. Stomatologia Zachowawcza Tom I i II. Theodore M. Roberson, Harald O. Heymann, Edward J. Swift Jr. Praca zbiorowa pod redakcją Stanisława Suliborskiego. Wyd. 2010
2. Kliniczne postępowanie w kanałowym leczeniu zębów. Halina Pawlicka. Wyd. 2007

Nakład pracy studenta	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]
	W ocenie (opinii) nauczyciela
Godziny kontaktowe z nauczycielem	207
Przygotowanie do ćwiczeń/seminarium	
Czytanie wskazanej literatury	
Napisanie raportu z laboratorium/ćwiczeń/przygotowanie projektu/referatu itp.	
Przygotowanie do kolokwium/kartkówki	
Przygotowanie do egzaminu	
Inne	
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	
Punkty ECTS	10
Uwagi	

*Przykładowe sposoby weryfikacji efektów uczenia się:

EP – egzamin pisemny

EU – egzamin ustny

ET – egzamin testowy

EPR – egzamin praktyczny

K – kolokwium

R – referat

S – sprawdzenie umiejętności praktycznych

RZĆ – raport z ćwiczeń z dyskusją wyników

O – ocena aktywności i postawy studenta

SL – sprawozdanie laboratoryjne

SP – studium przypadku

PS – ocena umiejętności pracy samodzielnej

W – kartkówka przed rozpoczęciem zajęć

PM – prezentacja multimedialna

TS – test semestralny

i inne